I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: BArcly 7-5337
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: 435-8740

РІК LXXIV. Ч. 22. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1967 No. 22. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

П'ятниця, 3-го лютого, 1967

В АМЕРИЦІ

В ГРУДНІ м.р. ВИДАТКИ НА ПРОМИСЛОВІ інвестиції збільшилися тільки на 800 мільйонів дол., хоч у всіх попередніх місяцях, починаючи від червня минулого року, збільшування промислових інвестицій місячно виносило по одному більйонові долярів. Зменшення темпу збільшування інвестицій відноситься до тих промислів, які не працюють для оборонних цілей. Урядові економісти ще не можуть визначити, чи оце зменшення інвестицій в грудні минулого року свідчить про те, що вже почалося зменшування економіки. Рада Економічних Дорадників Президента передбачає в своєму річному звіті сповільнення темпу розвитку економіки в першій половині ц.р.

ПОЧАЛИСЯ СТУДІЇ В ТОМУ НАПРЯМКУ, щоб випродукувати такі автобуси, які не будуть галасливі і не будуть занечищувати повітря, бо не будуть випускати диму. Про це говорив на пресовій конференції асистент секретаря міських і мешканевих справ Чарлз М. Гаар. Він виявив, що вже підписано контракт із Національною Академією Наук в цій справі. Академія має пидати проєкт такого автобуса, який не дразнитиме вух і легенів мешканців американських міст. На цю ціль призначені 150,000 долярів з фондів Департаменту Міських і Мешканевих Справ. Покищо не знати, як виглядатиме цей новий автобус.

СЕНАТ ЗАТВЕРДИВ НОМІНАЦІЮ ГЕНЕРАЛА Джозефа Г. Наззара на команданта Стратегічної Летунської Команди. До цієї команди належать всі далекосяжні бомбовики, які можуть везти атомові бомби, та всі далекосяжні керовані ракети, які можуть летіти в найдальше віддалені місця на землі. Генерал Наззаро досі був заступником команданта Стратегічної Летунської Команди. Він зайняв місце генерала Джана Д. Расна, який обняв команду Летунських Сил на Пацифіку. Сенат затвердив підвищення генерала ляйтенанта до ранґи генерала. В стратегічній Летунській Команді затруднені 200,000 летунів і вояків.

РОКЕФЕЛЛЕР ГАДАЄ, ЩО ВЖИВАННЯ його кандидатури на президента в 1968-му році має на цілі послабити становище мишиґенського губернатора Джорджа Ромні. Нюйоркський губернатор республіканець сказав: „Коли ви є противником Ромні і бачите, що Ромні має вигляди на перемогу, то ви робитимете все можливе, щоб послабити Ромні''. Рокефеллер склав цю заяву у Вашинґтоні, де він зізнавав в Сенатській підкомісії в справі взаємин між стейтами і федеральним Урядом. Рокефеллер ще раз повторив, що він в найближчому році не буде старатися про номінацію на кандидата на президента. Ця заява була звернена проти південних республіканських провідників, які згадують нюйоркського губернатора як можливого кандидата в 1968-му році.

ГОЛОВА ДЕМОКРАТИЧНОГО КРАЙОВОГО Комітету Джан М. Бейлі залишається на своєму становищі, яке він займає від 1961-го року, хоч численні демократичні стейтові провідники домагалися, щоб президент Джансон найменував когось іншого на його місце, бо він завинив те, що демократи вийшли послаблені з минулорічних виборів. Президент довший час не відзивався на цю критику. Дехто гадає, що він шукав іншого кандидата на цей пост. Але недавно Джансон відбув конференцію з Бейлі в Білому Домі, на якій нараджувався з ним, як посилити працю Крайового Комітету, щоб найближчі вибори в 1968-му дали успіх Демократичній партії.

У СВІТІ

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ПОМІСТИЛА ОБШИРНУ ВІСТКУ про відвідини Миколи Підгорного на першій сторінці „Правди'' без коментаря. Совєтська преса, з виразним натяком на ті відвідини у Папи Павла VI, пише, що „всі люди доброї волі без уваги на ідеологію повинні співпрацювати у справах світового миру і соціяльного поступу''. Про те, що у розмові Підгорного з Папою говорено про ситуацію Католицької Церкви в СССР — совєтська преса мовчить.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ КІЗІНҐЕР ЗАЯВИВ У ПАРЛЯМЕНТІ (райхстаґу), що обмін амбасадорами з комуністичною Румунією не є відмовою від т.зв. доктрини Гальштайна, яка забороняє зберігати взаємини з державами, що визнають Східню Німеччину. Кізінґер заявив, що Західня Німеччина стосуватиме надалі той принцип супроти всіх невтральних країн, які захотіли б визнати Східню Німеччину. Східня Німеччина — заявив Кізінґер — позбавлена будь-яких правних і людських основ існування, а єдиним леґальним репрезентантом німецького народу є надалі тільки Німецька Федеративна Республіка.

БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД, СЕБТО НИЖЧА ПАЛАТА ПАРЛЯМЕНТУ, ЗРОБИЛА експеримент, вперше в історії британського парляментаризму: ввівши також передполудневі засідання. Однак 1 лютого ц. р. на першому такому засіданні, скликаному на 10 годину зранку, було тільки 60 послів, що їх число зменшилось до полудня до 26-х послів із трьох партій. Передполудневі засідання мають бути присвячені неконтроверсійним справам, проте зараз на першому такому засіданні рішено перевести голосування щойно — вечером.

У ПАРИЖІ ВІДБУВСЯ 1 лютого 24-годинний генеральний страйк, проголошений двома робітничими спілковими централями — комуністичною і католицькою. Третя робітнича спілка, керована соціялістами, до страйку не приєдналася. Комунікація, пошта, чищення вулиць, газівня, електрівня й водопроводи були цілком спаралізовані або працювали тільки частинно. Робітники вимагали коротших годин праці і кращих умовин.

АВСТРІЙСЬКА СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ОБРАЛА на свого голову колишнього міністра закордонних справ д-ра Бруна Крейске. Дотеперішній голова партії д-р Бруно Піттерман втратив на повазі внаслідку програ соціялістів в останніх парляментарних виборах: християнські демократи дістали абсолютну більшість у парляменті і склали вперше після останньої світової війни однопартійний уряд, виключивши з нього соціялістів. Проте Піттерман залишається головою соціялістичної опозиції в парляменті.

ЄГИПЕТСЬКИЙ УРЯД ЗАПЕРЕЧИВ, наче б єгипетські літаки скидали в Ємені бомби з трійливими газами. Лідери єменських монархістів, підтримувані Савді Арабією проти лівого республіканського режиму, опертого на 70.000-му єгипетському війську, що все ще стаціоноване в Ємені, внесли скаргу проти брутальних способів єгипетського правління в Ємені до генерального секретаря Об'єднаних Націй.

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" У ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ У ВАШИНҐТОНІ

У вчорашньому виданні „Свободи" подано обширну інформацію про справжній „Український День", що був у Палаті Репрезентантів у Вашинґтоні в середу, 25-го січня ц. р. у зв'язку з відзначуванням в тому дні роковин 22-го січня. На зробленій з цієї нагоди фотознімці стоять (зліва): президент УККА проф. Лев Добрянський, конґресмен Рей Мадден з Індіяни, капелян Палати Репрезентантів о. д-р Едвард Лач, асистентка президента УККА Віра Довгань, конґресмен Деніел Флад з Пенсильвенії, спікер Палати Репрезентантів конґресмен Джан МекКормек з Массачуссетс, якому проф. Добрянський з цієї нагоди вручив Шевченківську Нагороду Волі, конґресмен Джан Бюкенен з Алабами, всч. о. Теодор Форостій, який в тому дні проків в Палаті Репрезентантів молитву в намірені українського народу, конґресмен Тадей Дулскі з Ню Йорку, сенатор Томас Дадд з Коннектикат, небіж Спікера Палати Френк МекКормек і конґресмен Барратт О'Гера з Іллиной.

ДЖАНСОН НЕ БАЧИТЬ ПОВАЖНИХ ШАНСІВ НА ШВИДКИЙ МИР У В'ЄТНАМІ

Вашинґтон. — „Нема ніяких поважних старань збоку другої сторони, щоб засісти за конференційний стіл або закінчити війну'' — заявив тричі на різний лад президент Джансон під час своєї пресової конференції в четвер 2 лютого ц. р. Він потвердив готовість ЗДА „піти більше, як до половини дороги'' у переговорах про мирне розв'язання проблеми В'єтнаму і Південної Азії та готовість переговорювати про перемир'я або мир, про обмін полоненими, про зменшення воєнних дій. Проте в усіх тих справах комуністи не проявляють замірів відступити від своєї давньої позиції. Президент повторив також свою заяву з квітня 1965 року про готовість допустити у мирних переговорах до обміркування всіх точок, що їх захочуть зголосити комуністи, поруч з точками, що їх зголосять представники Південного В'єтнаму й Америки. Що стосується бомбардування Північного В'єтнаму, Президент боронив те бомбардування ствердивши, що воно осягнуло свої цілі: піднесло мораль півд.-в'єтнамського населення, підвищило ціну, яку мусять платити північно-в'єтнамські комуністи за свою аґресію проти Півд. В'єтнаму, та сповільнило перекидання на південь північно-в'єтнамського війська й виряду. Президент признав, що події в Китаї „не можуть вплинути на зріст сил противника'', але водночас застерігся, що трудно сподіватися, щоб ті події мали безпосередній поважний вплив на закінчення війни у В'єтнамі.

На початку тієї пресової конференції Президент склав заяву у користь консулярного договору з СССР, що його підписано ще 1965 року та який стрічає сильний спротив збоку частини сенаторів. Президент заявив, що цей договір корисний Америці, бо дає більшу охорону кругло 18.000 американських туристів, які щорічно їдуть до СССР, а що стосується загрози збільшеної шпигунської роботи совєтських аґентів, то Президент твердив, що покищо йдеться тільки про відкриття одного консуляту з 10 службовиками, які становитимуть малу різницю, коли в ЗДА все одно є 452-ох совєтських службовиків різного типу. Відповідаючи на інше питання, Президент висловив своє давнє переконання, що в комуністичних країнах зайшли вже поважні зміни і що його, Президента, політика „будування мостів'' до комуністичних країн — правильна.

Республіканські провідники гостро критикують бюджетову програму Президента

Вашинґтон. — Провідники республіканської меншости в обидвох Палатах Конґресу на пресовій конференції гостро критикували проєкт федерального бюджету президента Джансона, кажучи, що цю програму треба б відослати до Білого Дому, щоб Уряд поробив в ній драстичні зміни. Президент відповів на цю критику на пресовій аґенції в Білому Домі, яка відбулася кілька годин пізніше і сказав, що збільшена республіканська опозиція в минулорічних виборах відкидає всі пропозиції Уряду, які тільки появляться. Але Президент сказав, що старатиметься співпрацювати з республіканською конґресовою опозицією так само, як він старається перемагати всі труднощі, які зустрічає в своїй співпраці в світі. Президент заявив, що республіканці були слабі в 89-му Конґресі, і тоді демократична більшість легко давала собі раду з республіканською опозицією. Хоч республіканці тепер відкидають всі проєкти Уряду, то Президент буде старатися з ними співпрацювати в 90-му Конґресі. На пресовій конференції виступали провідник республіканців в Палаті Репрезентантів конґресмен Джералд Р. Форд і провідник республіканців в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен. Республіканці цього року мають на 47 місць більше в Палаті Репрезентантів і на три пости більше в Сенаті.

Москва відкликає з Комуністичного Китаю родини своїх урядовців

Москва. — Совєтський уряд евакує з Комуністичного Китаю родини всіх громадян СССР, які там тепер перебувають. Зрештою, є їх небагато, бо всіх совєтських дипломатів в Комуністичному Китаї разом з членами їх родин нема більше, як 300, у порівнанні з тисячами дипломатів, студентів, техніків і купців, які були там 10 років тому. Совєтський уряд плянує зменшення дипломатичного корпусу в Пейпінґу до яких 6-ох осіб; китайська амбасада у Москві зменшена вже до яких 20 осіб. Перед совєтською амбасадою в Пейпінґу день-вдень відбуваються ворожі демонстрації, перед будинком амбасади поставлені високі плякати з лайливими закидами, й образливі карикатури совєтських „вождів'', а гучномовці вдень і вночі викрикують лайки проти Совєтів. Нагінка проти СССР осягнула такі наслідки, що, наприклад, харчові крамниці для чужинців у Пейпінґу відмовляються продавати харчі службовикам совєтської амбасади. Однак совєтський уряд не хоче зривати дипломатичних взаємин з Комуністичним Китаєм, бо це дало б китайським комуністам добру демагогічну зброю в руки, що, мовляв, большевики „співіснують'' з „американськими імперіялістами'' й іншими західніми „капіталістами'', а не хочуть співпрацювати з Комуністичним Китаєм. Останній закид збоку Москви на адресу Пейпінґу той, що Пейпінґ робить різні перешкоди та шикани совєтським летунам і їх залогам, які возять зброю і різні достави Північному В'єтнамові.

Сподіваються звільнення засудженого у Празі громадянина ЗДА Комарека

Прага. — Чеський адвокат засудженого на 8 років в'язниці 42-річного американського громадянина, Владіміра Казана - Комарека, співвласника подорожної аґенції в Кембриджі, Мессачузетс, зголосив формальну просьбу на негайне видалення Комарека з ЧСР та одночасне припинення виконання в'язничої кари. За американськими пресовими коментарями існує надія, що чеські власті прихиляться до тієї просьби — якщо не негайно, то в недовгому часі. Коли спершу чеська комуністична преса називала Комарека „американським шпигунським аґентом'', то ті закиди замовкли і про Америку на судовій розправі взагалі не було слова, а говорилось тільки те, що Комарек був в 1948-50 рр. на службі французької розвідки. Чехи допустили на тайну судову розправу проти Комарека двох представників американської амбасади, суд звільнив Комарека з закидів „державної зради і шпигунства'' та в мотивах судового засуду підкреслено, що від часу діяльности Комарека на чеському ґрунті минуло багато років і що тепер він має в Америці дружину й п'ятеро дітей. Президент Джансон на своїй пресовій конференції 2 лютого ц. р. у Білому Домі висловив „жаль'' з приводу „інциденту'' з Комареком та водночас сподівання, що чеський уряд переведе „відповідну, справедливу і чесну дію''.

ЗДА приспішують харчову допомогу Індії

Вашингтон. — Президент Джансон повідомив Конґрес, що він вже призначив два мільйони тонн пшениці на допомогу Індії і одночасно просить, щоб Конґрес схвалив на цю допомогу дальших три мільйони тонн, яку вишлеться негайно, коли й інші країни приступлять до пляну допомоги харчами або грішми Індії, населення якої голодує. Президент заявив в окремому зверненні до обидвох Палат Конґресу, що допомогти голодуючій Індії чи якійсь іншій країні, де голодує населення, — це неминучий обов'язок цілого світу. Багаті і бідніші країни повинні приєднатися до цих змагань допомоги та дати харчі або гроші на те, щоб рятувати населення від голодової смерти. Обов'язок допомогти голодним, — казав Президент, — повинен стояти вище від політичних чи соціяльних різниць, які розділяють окремі країни. Індія потребує коло 10 мільйонів тонн зерна в цьому році, щоб дочекатися до нових жнив. Ці харчі мали б коштувати коло $725 мільйонів.

ЗДА зможуть подвійним способом використовувати ракети „Ніке"

Вашинґтон. — Представник Департаменту Оборони заявив, що ЗДА зможуть подвійним способом використовувати протиракетну зброю ракети „Ніке - X", коли не дійде до порозуміння в справі продукції протиракетних ракет із СССР. Один елемент ракет „Ніке - X" буде використаний на те, щоб обороняти становища далекосяжних керованих ракет „Мінутменів", а другий елемент цих ракет буде ужити на створення оборонної сітки довкола цілої цієї країни, щоб не допустити до налету ворожих далекосяжних ракет також і з комуністичного Китаю. Представник Пентаґону заявив, що сама оборона становищ „Мінутменів" мала б коштувати від 4-ох до 5-ох більйонів дол. У військових кругах передбачають, що комуністичний Китай може бути здібний користуватися далекосяжними ракетами вже в половині 70-их років, десь коло 1975 року, тому треба б подумати про те, щоб протиракетна зброя могла обороняти цілу країну. Покищо не знати, чи дійде в цій справі до порозуміння з СССР. Переговори ведуться про припинення перегонів в продукції протиракетної зброї.

Спільна президія Української Вільної Академії Наук

30-го грудня 1966 року в Ню Йорку відбулось спільне засідання президій УВАН у ЗДА і УВАН в Канаді. Згідно з прийнятою традицією — щотри роки обов'язки Спільної Президії Української Вільної Академії Наук переходять від президії УВАН в одній країні до президії УВАН в іншій країні. До 31-го грудня 1966 року обов'язки Спільної Президії виконувала Президія УВАН у ЗДА.

На засіданні 30 грудня 1966 року Президії УВАН у ЗДА і Президії УВАН в Канаді ухвалено, що обов'язки Спільної Президії УВАН на наступні три роки (1967-1969) виконуватиме Президія УВАН в Канаді.

Створено Конференцію Українських Професійних Товариств

Ню Йорк. — Після кількох інформаційних нарад представників різних українських професійних організацій в Америці, віддбулася тут в Українському Інституті Америки, 1 лютого ц. р. така поширена нарада, на якій прийнято статут Конференції Українських Професійних Товариств, та на внесок голови Українського Лікарського Товариства д-ра Богдана Олесницького рішено, що представник кожної членської організації головує в Конференції щорічно за абетною чергою. Нарадою проводив інж. Іван Мокрівський, поруч якого делеґатами Товариства Українських Інженерів, ініціятора цієї справи, були ще Методій Борецький, Степан Процюк, Остап Балабан і Петро Грицак. Товариство Українських Лікарів репрезентували д-р Богдан Олесницький, д-р Роман Осінчук і д-р Степан Ворох, — Асоціяцію Українських Професорів — проф. Тарас Гунчак і проф. Іван Фізер, — Спілку Українських Журналістів в Америці — д-р Роман Голіят, — Т-во Українських Бібліотекарів — д-р Олександер Соколишин і Іван Кобаса, Т-во Українських Правників — Богдан Дзерович. — Т-во Українських Ветеринарів — д-р Юрій Білик і д-р Володимир Вірщук і Товариство Українських Кооператорів — мґр Роман Ільницький. Поруч з організаційними справами Конференції найбільше часу й уваги на тій нараді забрала справа відносин в Українському Конґресовому Комітеті та конечности переведення тамошньої консолідації. Приявні погодились, що треба, щоб зорганізовані українські інтелектуали стрічалися найменше двічі річно для виміни думок на актуальні громадсько - політичні справи й для вирішування розбіжностей.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПОЕТ ЕВГЕН МАЛАНЮК ВИСТУПИТЬ В БОСТОНІ

Бостон, Масс. — Дня 9-го лютого, у четвер, тут виступить о год. 7:45 вечора, в приміщенні студентського центру „МІТ" в Кембрідж, Масс., інж. Евген Маланюк, як доповідач і автор. Вечір влаштовує Український Студентський Клюб у Бостоні для всієї української громади.

В ТРАВНІ ВІДБУДЕТЬСЯ ТРЕТІЙ ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ НІМЕЧЧИНИ

Мюнхен. — 3-ій Здвиг Українців Німеччини відбудеться у Франкфурті - Кеніґштайні в час німецьких Зелених свят 13, 14 і 15 травня 1967 року. У програмі передбачені Служби Божі, концерти, політична маніфестація, зустріч земляцтва тощо. З ініціятиви ред. Юрія Семенка відбудеться з нагоди Здвигу також шаховий турнір. Всі імпрези здвигу відбуватимуться в приміщеннях „Гавс дер Беґеґнунґ" у Кеніґштайні (курортне місточко, віддалене 20 км. від Франкфурту). У мистецькій програмі Здвигу передбачується виступи аматорських мистецьких груп.

ФРАНК ЛАКУСТА В ЕДМОНТОНІ ТВОРИТЬ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Едмонтон, Канада. — Давні жорна, плуги, коси, серпи, молотки та інші речі, що ними користувались перші українські поселенці в Канаді, з власної ініціятиви збирає тут п. Франк Лакуста, діяльний у громадському канадійсько - українському житті. Він уже перетворив свій будинок і ґараж на своєрідний музей, а частину зібраних музейних пам'яток був змушений перевезти на фарму під Едмонтоном. Едмонтонські „Українські вісті" помістили кілька фотознимків з зібраних Ф. Лакустою давніх речей, в тому бачимо і збирача - ініціятора, із скрипкою в руках — він зібрав уже 5 давніх скрипок, що понад 50 років тому пригравали нашим піонерам - поселенцям під час їх коротких розваг.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

І ДАЛІ — ВІРШІ НА ЗАМОВЛЕННЯ

У київській газеті „Культура і життя" з 29 січня надруковано вірші Семена Гордєєва, перекладені на українську, в яких „Ковпак партизанить", „Спливає кров'ю Арсенал" тощо. Клясичним зразком партаґітки у віршованій формі може послужити його „Вулиця січневого повстання", де сказано про розгром українським військом оточених у київському заводі „Арсенал" большевиків за УНР:

„А битва дужче розгорялась!
Замкнувши всі особняки,
Буржуазія поховалась
За гайдамацькії штики.
Вона в лакействі до Берліна
Піде дороги торувать
І продавату Україну,
Гуртом і в роздріб торгувать.
Та Україна сонцем сяє,
Стоїть твердинею завод"...

ВИЙШОВ ДВОТОМНИК ТВОРІВ ГНАТА ХОТКЕВИЧА

У Києві видавництво „Дніпро" випустило книжку „Твори в двох томах" Гната Хоткевича, за редакцією кандидата філологічних наук Ф. Погребенника. З відгуку в журналі „Україна" ч. 2 за січень 1967 р. видно, що упорядник з власного бажання чи вимушено — підбирав такі твори Г. Хоткевича, які мають „соціяльно - побутове" звучання. Крім того, надруковано повість „Камінна душа", талановито написані „Гуцульські образки", драму „Лихоліття" і дещо із спогадів Гната Хоткевича (засудженого і репресованого ще перед другою світовою війною, обвинуваченого в націоналізмі). Між ін. інформуємо, що рідна донька Гната Хоткевича Галя живе у Франції.

КІНОКАРТИНИ О. ДОВЖЕНКА — В ПАРИЖІ, АЛЕ НЕ В УССР

З подорожі по Франції (у мистецько - пропаґандивній групі) додому повернувся режисер Київської студії художніх фільмів ім. О. Довженка Тимофій Левчук. Розповідаючи, точніше — критикуючи „низькопробні фільми", які йдуть у Парижі, та вихваляючи кілька лівих аґіток, Левчук згадує: „Порадувало нас нове відкриття французами, особливо парижанами, нашого незабутнього Олександра Довженка, фільми якого ще раз, а деякі вперше, пройшли перед захопленими глядачами" („Культура і життя" ч. 3). Останнім часом у пресі УССР були надруковані прохання від читачів . . . показати нарешті кінофільми О. Довженка в Україні.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Надії на спір Москва - Пейпінґ

Відомо, що гостра суперечка між Москвою і Пейпінґом зродилася насправді не з розбіжної інтерпретації навчань Маркса - Леніна, а з суперництва за провід у міжнародному комуністичному світі. Безпосередньою причиною, чому китайські комуністи зчинили крик обурення проти большевиків, було припинення московської допомоги для розвитку китайської атомової зброї, відкликання з Пейпінґу совєтських фахівців та припинення достав літаків. Очевидно, що це був своєрідний совєтський шантаж, яким Москва думала примусити Пейпінґ до послуху, — що їй не вдалося. Первісний „ідеологічний" спір перетворився у справжній розкол без шансів на взаємне замирення.

На цьому ґрунті зродились у світі різні надії й різні комбінації. Одні західні політики мріють про збройний зудар між Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм, як про чудову нагоду, щоб два комуністичні велетні один одного скривавили й послабили. Звичайно, це мрія цілком нереальна: кремлівські вельможі ковтають усі погрозливі лайки своїх пейпінґських однопартійців тому, що свідомі своєї великої мілітарної переваги. Пересунення кількох дивізій з-над кордонів Туреччини й Ірану на південно-східній совєтський кордон, що межує з Китаєм, і втримування 14-ох дивізій в сусідстві Зовнішньої Монголії — це заходи „на всякий випадок", без поважного остраху перед китайською спробою збройною силою „ревіндикувати" землі, загарбані царськими колоніялістами - імперіялістами, і без бажання атакувати Китай.

Існує й інший погляд, а саме: у випадку загрози для комуністичного Китаю внаслідок поширення В'єтнамської війни, Москва поспішила б з допомогою Пейпінґові, боячись, що упадок комуністичного режиму в Китаї підріже існування комунізму також в СССР і його сателітах. Перш за все, питання, як поведеться СССР у випадку війни третьої держави проти Пейпінґу — чисто гіпотетичне й нереальне, бо ЗДА не хочуть такої війни, і суворо контролюють свободу рухів Вільного Китаю з його осідком на Тайвані (Формозі). Далі, всі дані вказують на те, що СССР у випадку участи комуністичного Китаю у В'єтнамській війні — буде „невтральним", стараючись хіба використати нагоду, щоб долучити собі ще якусь частину азійської території, за прикладом своїх царських попередників.

Очевидно, що тільки майбутній розвиток потвердить або заперечить західні надії, зв'язувані з конфліктом в самому комуністичному світі. Жалюгідне в цьому те, що Захід нічого, або майже нічого не робить для того, щоб цю коньюнктуру, яка заіснувала, відповідно використати, а не чекати пасивно на те, „що з того вийде" і тільки надіятись.

Наріжний камінь громади

Можливо, не кожний відразу погодиться, коли ми схарактеризуємо групку дітей, яка про щось гомонить під дверима своєї „Рідної Школи", як наріжний камінь української спільноти у вільному світі. Але діти, виховані в традиціях рідної мови, віри і культури, є підставою продовження і розвитку кожної спільноти. „Наше Слово" у Варшаві з 18 грудня 1966 р. принесло під великим заголовком вістку про те, що „лемківські діти вчаться рідної мови" аж десь у Білянці, і про розбудову українського шкільництва в Польщі. А лондонська „Українська Думка" з 22 грудня повідомляла, що в Манчестері, заходами ОУЖ, створено перший з-між гуртків Об'єднання Українських Жінок у тому районі український дитячий садочок, який підготовлятиме дітей до вступу у „Рідну Школу". У Філядельфії, заходами Шкільної Ради УККА і місцевої „Рідної Школи", саме відбулась спеціяльна педагогічна конференція для вчителів цих шкіл з міста, з околишніх міст та з Балтимору і Вашинґтону . . . З Канади чуємо голосне слово Митрополита Кир Максима про необхідність звернути якнайбільшу увагу на те, щоб українська дитина в Канаді володіла мовою своїх батьків — це потрібно і Церкві, і нашій спільноті, і самій Канаді, бо їй дорогий кожний інтеліґентний громадянин, кожна людина з широкими знаннями, з християнським світоглядом. А ось щойно пошта принесла дбайливо виданий, добре впорядкований новий підручник майстра - педагога Марії Дейко з Австралії „Рідний Край" — читанку для 3-го року навчання, що вийшла накладом Спілки Українських Вчителів і Виховників у Англії . . .

Все це — приклади зростаючої уваги світового українства до проблем рідного шкільництва та рідної мови поза Батьківщиною. Але справа тут не лише в культурно-національних традиціях. Турбота громади про найменших — це також відповідь світового українства на русифікаційні заходи безбожної Москви, на намагання її знищити в корені все українське, відповідь на запляноване Кремлем „злиття націй". Це, одночасно, і природні турботи спільноти про самозбереження і продовження свого життя у майбутнє. Тому діти — це наріжний камінь громади.

ЗРІСТ ЗЛОЧИННОСТИ

Злочинність — це ніби проблема моралі, суспільних відносин, проблема виховання і справедливости, а покликані займатися нею батьки, виховники, Церква, поліція і суди. Однак, розміри, що їх набирає злочинність в Америці, пересувають цю проблему в сферу — політики. Ось так, відомий синдикований колюмніст Девід Лоренс твердить, що зріст злочинности в Америці стане головним арґументом у виборчій кампанії республіканської опозиції в 1968 році У той час, — пише цей публіцист, — коли більйони долярів ідуть на програму „великого суспільства", федеральний Уряд нічого не діє задля плянового поборювання злочинности, яка в самому Вашинґтоні зростає трикратно більше, аніж в решті країни.

За повідомленням ЕфБіАй з 14 вересня 1966 року — злочинність в Америці зросла за першу половину минулого року на 8% у порівнянні з тим самим часом 1965 р. Від 1960-го до 1965 року злочинність в ЗДА зросла на 46%, хоч населення збільшилось тільки на 6%. У 1965 р. поповнено 2,780.000 злочинів у таких лише 6-ох головних категоріях: вбивство, знасилування, грабіж, напад з пораненням, грабіж з вломом, крадіж на суму понад 50 дол., крадіж авта. Арештовано в тому році 5,031.393 особи, не рахуючи невиявлених злочинців. У великих містах злочини зросли минулого року на 12%, і всі їхні мешканці знають про це не з книжок та газет, а з щоденного життя: вулиці, підземки, автобуси, ба навіть таксівки перестали бути цілком безпечними.

На цю тему є вже безліч теорій і безліч запропоновано рецепт. Але є такі необхідні засоби протидії злочинству, що їх не всилі перевести ніхто — поза Конґресом і Президентом. Це — або щораз нове повторювання законів, що їх касує, як „протиконституційні" Найвищий Суд, або схвалення такого Додатку до Конституції, що обмежив би компетенції ультраліберального Найвищого Суду, який, ідучи по лінії „абсолютної свободи", у практиці облегшує роботу комуністам і надзвичайно утруднює карання злочинців. Бувають випадки, коли суди мусять звільняти вбивників, схоплених на гарячому вчинку, або таких, які самі призналися до вбивства і проти яких є 100-відсоткові докази їх вини, — тільки тому, що на поліції, де їх переслухувано, не сказано їм, що вони, злочинці, мають право мовчати, поки не покличуть собі адвоката. Суди мусять звільняти злочинців, що їх вину доказано з поміччю „неконституційного" уживання підслухових апаратів. Поліція і суди мусять, внаслідок отаких різних рішень Найвищого Суду, прийнятих найчастіш більшістю 5:4 голосів, дбати більше за „конституційні права" злочинців, як за оборону чесних громадян. Коли переберається міра терпеливости у загалу американського народу, то дійсно виграє у виборах кандидат, який обіцятиме виборцям не добробут, кращі школи та гарний краєвид обабіч суперавтострад, а — збільшення безпеки громадян супроти здичавілих злочинців.

Це своєрідне суспільне явище: на перше місце в такій високорозвиненій державі, як Америка, висуваються не ідеї, а суто практичні життьові справи. Очевидно, ідеї не вгратили своєї вартости і не зникли з обрію, але й боротьба довкола них ведеться теж на ґрунті реальному, з погляду радше політичної доцільности, як абстрактного принципу.

Наприклад, демонстрації за зрівняння муринів у громадянських правах розцінюються не з погляду принципу рівности всіх рас, а з становища, як практично здійснювати цей принцип у ділянках праці, винагороди, вишколу, помешкань, транспорту. Те саме з програмами обох керівних американських політичних партій: не існує таких тривких програм, бо тільки щочотири роки партійні конвенції усталюють передвиборчі програмові плятформи. Але громадяни дивляться не з огляду на писану ідеологічну плятформу, а залежно від становища до суто практичних справ: податків, соціяльного забезпечення, інфляції, відношення до комунізму і т. д. І кожночасна партійна плятформа дуже широка та розтяжна. Найкращим доказом цього є те, що члени тієї самої партії, демократичні чи республіканські конґресмени і сенатори, керуються не партійними директивами чи буквою програм, а власним переконанням, власною совістю і своїм прагматичним підходом до проблем.

Проблема зросту злочинности стоїть поза і понад ідеологіями та партійними програмами. Але вона настільки життьова, настільки важлива, що відсуває в тінь партійну фірму та великі гасла і вимагає плянового й енерґійного діяння - боротьби проти злочинности не тільки поліцією і моральним натиском на батьків, не тільки реформою шкільництва, щоб педагоги більшу увагу звертали на мораль учнів, але й з поміччю законодавства, яке не в'язало б руки судам та органам публічної безпеки.

Президент пропонує поширити допомогу ветеранам

Вашинґтон. — Президент Джансон 31-го січня звернувся до Конґресу з окремим зверненням, в якому пропонує збільшити допомогу військовим ветеранам, зокрема він плянує, щоб і ветерани в'єтнамської війни могли користати з федеральної допомоги та студіювати в коледжах. Коли Конґрес схвалить запропонований Президентом проєкт, то це збільшить допомогу ветеранам в першому році на 250 мільйонів дол. В програмі, що її Президент предложив Конґресові, є такі головніші пункти: 1. Збільшити місячну допомогу ветеранам, які навчаються в коледжах. 2. Признати допомогу ветеранам, які ще не мають закінченої середньої школи (гай скул), щоб вони могли її закінчити та після того студіювати в коледжах. 3. Збільшити пенсії на 5.4 відсотка нездібним до праці ветеранам, їхнім вдовам та тим, що були на їх утриманні. 4. Схвалити, щоб ветерани не мали зменшених пенсій тоді, коли вони дістануть збільшені користі з соціяльного забезпечення. 5. Збільшити висоту суми на життьове забезпечення тим воякам, які відбувають активну службу. 6. Застосувати всі привілеї ветеранів з давніших воєн і до ветеранів війни у В'єтнамі.

У ВЕЛИКОМУ ПОСТІ

ІЗ ПАСТИРСЬКОГО ВЕЛИКОПОСНОГО ПОСЛАННЯ ВПРЕОСВ. АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА ЧСВВ МИТРОПОЛИТА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗДА

„Докіль кульгатимете на обидва боки?"
(І Царі 18, 21)

Читаємо в св. Письмі, що великий пророк Ілля, бачачи, як поганські висланники Ваала деморалізували ізраїльський нарід та поширювали серед нього ідолопоклонство, енерґійно поборював це зло.

Божий пророк Ілля, дивлячись на моральний упадок свого народу, не міг уже довше мовчати, а промовив до нього такими вогненними словами: „Докіль кульгатимете на обидва боки? Коли Господь є, ходіть за Ним; коли ж це Ваал — ходіть за ним!" (І Царі 18, 21).

Старозавітня історія повторюється в нинішні часи, бо як за часів пророка Іллі деякі поклонялися божкам Ваала, так і в наші часи ідоли матеріялізму, безбожництва і комунізму знайшли доступ до сердець багатьох людей, а між іншими й до деяких одиниць української спільноти. Тому на вступі до Великого Посту годиться замислитись над словами пророка Іллі: „Докіль кульгатимете на обидва боки?" — і знайти на них гідну відповідь.

Духового кульгавіння Бог не бажає. Це бачимо зі слів Христа Господа: „Ніхто не може двом панам служити: бо або одного зненавидить, а другого буде любити, або триматиметься одного, а того знехтує. Не можете Богові служити і мамоні" (Мт. 6, 24).

Немає сумніву, що в нашому народі є багато ідейних і побожних християн, але й не можна закрити правди про те, що є багато приклонників матеріялізму, які свою особисту кар'єру чи громадську працю міряють і оцінюють під кутом доляра. Коли загостите до деяких наших домів, то там почуєте часто розмови про різні професії, які підходять нашій молоді, але не почуєте про покликання до священичого чи монашого стану. Родичі ведуть часто дискусію про те, котра професія є найбільше платна, в якій професії буде найкраще почуватися їх дитина, а забувають, що людина живе не тільки дочасним хлібом. Тому в нас число покликань до духовного стану незадовільне. Тож не нарікаймо тільки на наших ворогів, що забрали нам рідний край, знищили наші народні і церковні інституції, винищили мільйони українського народу штучним голодом, каторжними роботами чи катуванням по тюрмах, але й замислімся над тим, чи таке кульгавіння не спричиняє духової смерти внаслідок того, що наша спільнота легковажить собі і недоцінює св. Тайни Священства.

В Єпархіях Української Католицької Митрополії в ЗДА є під цю пору 288 священиків: єпархіяльних і монахів. В тому числі є 75 священиків, що вже закінчили 70-ий рік життя, а 34 священики мають вже понад 60 років. Щоб виручити їх і заступити в довголітній праці, треба нових молодих священиків для праці у Христовім Винограднику. Звідки їх узяти, коли батьки байдужі до справи покликань? Рідний Край в руїні, і нам допомогти вже не може. Єдина надія на поміч — це наша молодь. В цьому випадку ніхто не може заступити наших юнаків. В ділянці медицини, фармацевтики, фізики, архітектури, мистецтва, техніки можуть стати нам у пригоді люди з-поміж інших національностей, але у розвої і збереженні українських церковних громад не можуть заступити нас інші народності. Тут необхідно українських юнаків.

Коли приглянемося іншим національностям у З'єднаних Державах Америки, то побачимо, що в них є численні покликання до священства і монашества. Вони обслуговують не тільки своїх, але й виїжджають на місіонерську працю до інших країв. Чому ми не можемо спромогтися на задовільне число покликань до духовного стану? Чи ідол матеріялізму так заволодів душами нашої спільноти, що вона поза дочасними багатствами неспроможна оцінити вартости духових і вічних речей? Тут, Дорогі в Христі, конечно треба мати відповідь на запит: „Докіль кульгатимете на обидва боки?"

Читаємо в часописах, що багато ідейних юнаків у З'єднаних Державах Америки зголошується добровільно до Корпусу Миру, щоб безінтересовно працювати в різних краях світу. Чи в нашій спільноті не знайдеться принаймні двісті юнаків, які зголосилися б до наших семінарій у Стемфорді і Вашинґтоні, щоб там приготовитись до священства? Ще багато церковної і народної ниви не оброблено через брак священиків і сестер-учительок.

Дорогі юні Друзі! На вас чекають українські громади в розлогій Америці. В їх імені благаю вас іти за покликом Христа: „Ходи за Мною!". Колись послухав цього голосу Христа св. Йосафат Кунцевич, якого століття канонізації припадає цього року. Це — перший святий українського народу, канонізований Святим Апостольським Престолом. Він не кульгав на обидва боки, хоч йому усміхалося родинне щастя й купецька кар'єра. Він знав, що його праця на церковно - народнім полі буде корисніша для Церкви і народу, як успіхи в світському житті. Тому високо підняв і ніс прапор Христа.

Нехай же світлий приклад нашого святого Йосафата заохотить вас, Дорогі Юнаки, до праці для Божої слави, для добра Української Католицької Церкви і спасіння людських душ. Від вас, ідейних юнаків і юначок, залежатиме майбутність наших церковних громад та народних товариств, що зорганізувалися при церквах.

І до вас, Батьки, Вчителі й Провідники церковних та народних організацій, звертаюся і прошу до співпраці. Дайте позитивну відповідь на запит пророка Іллі: „Докіль кульгатимете на два боки"?..

Тільки ваша рішуча постава в обороні тих, що посвятили своє життя для Української Католицької Церкви й української спільноти, усуне кульгавіння і духово зміцнить українську спільноту в праці для кращої майбутности.

Намагаймося в цьому Великому Пості присвятити більше часу духовним справам та молімся до Христа Господа, щоб з нашої спільноти покликав гідних юнаків до священичого стану. Своїми пожертвами спомагаймо тих питомців, які бажають стати священиками, і добрим словом заохочуймо тих, які хочуть служити своїй Церкві і народові.

Нехай Боже благословення, спочине на всіх вас.

Дано при Митрополичому Соборі в Неділю Блудного Сина тисяча дев'ятсот шістдесят сьомого року.

† АМВРОЗІЙ
Митрополит

ЧОГО „МЕТАЄТЬСЯ" Л. БРЕЖНЄВ?

Не лише генеральний секретар ЦК Компартії, а й інші керівники Совєтського Союзу, немов пропаґуючи зимовий „туристичний сезон", взялися посилено мандрувати по різних країнах світу і по республіках СССР. Н. Підгорний поїхав навіть до Ватикану...

Самозрозуміло, що не туристичні забаганки зганяють сон з очей кремлівців, не дають їм спокійно посидіти „під зорями Кремлю", а справи, турботи, проблеми. Незнати, що вийде з найновішого залякування Москвою Австрії, щоб вона не вступала, як невтральна країна, в жадні торговельні европейські союзи.

Відомо, що в Туреччині совєтській політиці дволикого „миру" дали відсіч уряд, і маси демонструючих студентів. Новий уряд Західньої Німеччини заявив, що він за поширення зв'язків з країнами - сателітами і навіть із самим СССР, але аж ніяк не ціною зречення Західнього Берліну чи права німецького народу на соборну незалежну державу...

Ще більше турбот викликають самі „народні демократії", себто країни - сателіти, з їх тенденцією до унезалежнення від СССР свого життя, мислення, культури, господарства, а також закордонні компартії, які при різних нагодах підкреслюють, що їм ніхто не може згори диктувати.

Навіть у важливій справі відношення до комуністичного Китаю немає єдности в комуністичному таборі, і можна дуже шкодувати, що всіх тих розколин ніхто з країн Заходу не поглиблює — а таке наставлення шкідливе для вільного світу і для поневолених народів.

Гордієві вузли внутрішніх і зовнішніх проблем, протиріч та розходжень дедалі більше обплутують своїми мотузами Совєтський Союз. Щоб маскувати дійсний стан справ — з Москви вилітають у світ спеціяльні видання різними мовами, типу нового „Спутніка", їдуть артисти та ансамблі, спецкур'єри розвозять західнім компартіям вже не „укази", а листи, прохання — приєднатись і осудити комуністичний Китай, а в самому СССР, немов на інспекції перед великими подіями, Л. Брежнєв їздить від одного великого міста до другого, аж на Далекий Схід, де через кордон чути крики молодців з „червоної ґвардії" Мао Тсе-тунґа...

Тому, промовляючи 13-го січня в м. Горькому, Л. Брежнєв заявив, що „у нашої совєтської країни є надійні союзники і вірні друзі", але при тому визнав, що далеко не всі оті союзники і друзі хочуть думати так, як Москва. Зокрема, далеко не всі поділяють бажання Москви скликати світовий комуністичний з'їзд, щоб формально осудити Пейпінґ, який, між іншим, домагається від СССР повернення своїх земель.

Л. Брежнєв сказав: „Нині за скликання нової наради висловилась уже більшість партій. Наша партія підтримує цю ідею". Але, визнаючи, що вже не для всіх компартій „Росія — всєму міру ґалава", генеральний секретар ЦК заявив: „Звичайно, такій нараді повинна передувати велика підготовча робота, широкі консультації, творчі обговорення"...

Чому аж так багато потрібно, адже, — за словами Брежнєва, — „великодержавницька антирадянська політика Мао Тсе - тунґа і його групи вступила в нову, небезпечну фазу"?

Бо і сателітні країни, і закордонні компартії, користаючи зі сварні між ведмедем і драконом, починають прямувати своїми шляхами, і Москва приходить на поріг „Жовтневої революції" вже не як керівний центр світового комуністичного руху.

Ось чому так заметались „партійні товариші". Але коли Румунія і Юґославія, не кажучи вже про Альбанію, наважилися в багатьох питаннях, в тому числі й китайському — йти проти політики Москви, збагнувши її глиняну велич, — то тим більше всі антикомуністичні сили світу, а передусім велика українська еміґрація, повинні активніше діяти в напрямку розвалу совєтсько-московської поліційної імперії.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

Степан Самійленко

ТАК ВІДРОДЖУВАЛОСЬ УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО . . .

В другій половині січня 1917 року, після того, як поранено мене на фронті, прибув я до шпиталю в Київ.

У Києві, в розподільчому осередку, підходить до мене медична сестра і каже, на моє здивовання, українською мовою: „У вас таке хороше — українське прізвище, і я вжила заходів, щоб вас приділили до нашого шпиталю".

Куди це я попав? — думав я, полежавши кілька днів у тому шпиталі. — Всі сестри та лікарі розмовляють по - українському, хворі - поранені теж, і, хоч це діється в Києві, алеж у які часи, часи заборони всього українського!

Тут застала мене і революція в лютому 1917 року. Я вже потроху почав ходити, розглядівся і довідався, що лежу в шпиталі, який називається „Родіна", а всі сестри і лікарі називають його „Родина".

З вибухом революції, в покоях, що були за шпиталем, почали частенько збиратися якісь цивільні особи. Як пізніше виявилося, це були творці Української Центральної Ради, і відсіля почалося відродження Української Держави.

Приміщення, де містився шпиталь, перед першою світовою війною займав клюб „Родина", де збиралися члени київської Української Громади. З вибухом війни всі українські установи закрито як „неблагонадійні".

При тому шпиталі, в задніх вільних покоях, не зважаючи на заборону влади, українське життя жевріло. Після вибуху революції провідні люди київської громади почали сміливіше сходитися в тому колишньому клюбі і обмірковувати заходи, щоб прискорити здійснення давньої мрії. Зібрання були малочисленні, але брали участь в них люди солідні, свідомі українці, мозок нашої нації, чоловіки і трохи жінок. Засідання відбувалися без галасу, діловито і речево.

Іноді вдавалося мені прислухатися до думок, висловлюваних на тих зібраннях. На нас, хворих і поранених, мало - хто звертав увагу.

На одному з засідань, здається, третьому з черги, обмірковували справу, як би то найуспішніше провести в Києві українську маніфестацію з якнайбільшою кількістю учасників, щоб продемонструвати перед населенням, а особливо перед москалями, що придушений царськими сатрапами український дух живе в серцях нашого народу.

При обмірковуванні тієї справи Микола Міхновський, військовий правник, що працював у той час при штабі Київської Військової Округи, запропонував залучити до маніфестації якнайбільше вояків - українців київської залоги.

Більшість учасників зібрання скептично поставилися до тієї пропозиції, бо, мовляв, ті вояки національно малосвідомі, а, крім того, вони розпорошені в масі москалів - вояків, і тому тяжко буде їх зорганізувати.

Однак, пропозиції М. Міхновського не відкинули, і доручили йому та його однодумцям діяти на власну руку.

У день маніфестації головними вулицями Києва йшли маси українців з жовто-блакитними прапорами, а серед них — всупереч усіх сподівань — стрункими лавами маршували зорганізованими відділами тисячі вояків з українськими прапорами та оркестрами.

За кілька днів після того, заходами того ж Миколи Міхновського та його однодумців, уряджено багатолюдні збори вояків - українців.

На тих зборах ухвалено вимагати від Тимчасового петроградського уряду дозволу, щоб з російської армії виділено було вояків - українців в окремі частини, а також дозволу скликати до Києва на з'їзд представників від вояків - українців з фронтових і запільних частин.

За пару днів я мав вертатися до свого полку на фронт. Думав самовільно зостатися в Києві, але люди з Українського Клюбу порадили мені їхати до своєї частини і там працювати на користь української справи.

Вернувшись до своєї частини, я поінформував командира полку, українця Добровольського, про події в Києві, і він звернувся до вищої влади з проханням дозволити вояків - українців, що перебували в його полку, зібрати до одної частини. Дозвіл на це він одержав, бо те саме уже спонтанно почало робитися по всій армії.

Щоб обговорити справу відокремлення вояків - українців з нашого полку, зібралися офіцери - українці, яких було у нас до 20, між ними й не українці: адьютант полку, штабс - капітан Косов - Аполомов з харківських москалів, штабс - капітан Кузурман, з німецьких колоністів із Херсонщини і капітан Пудов - Петров з Курщини. Але всі вони не зле розмовляли по - українському і вважали себе за українців.

І так постали при російській армії українські сотні, батальйони, полки, в залежності від кількости вояків-українців, і навіть корпус, яким командував генерал „світлого величества" Павло Скоропадський, в 1918 році гетьман України.

Як на ті революційні часи, часи розкладу російського війська і занепаду дисципліни, це були зразкові частини.

З представників вояків-українців утворилися при всіх зукраїнізованих частинах комітети: полкові, дивізійні, корпусні та армійські, які утримували зв'язок з Військовим Секретаріятом при Центральній Раді.

Культурно - освітня праця, що була цілковито занедбана в царській армії, в новоутворених українських частинах була поставлена на високому рівні, були утворені українські мандрівні театри, що давали вистави для резервових частин.

Всі ті новоутворені українські частини були все ще в складі російської армії і виконували накази її команди. Але в травні 1917 року почули ми від зв'язкових з Військовим Секретаріятом, що в Києві революційним шляхом постав 1-ий Охочекомонний імени гетьмана Богдана Хмельницького полк, який виконує накази тільки Центральної Ради.

Сформуванню цього полку багато допоміг однодумець М. Міхновського, полковник Глинський, що командував запасовою бриґадою, розташованою в Києві (до 15.000 вояків). Він придбав приміщення для новоствореного українського полку, а підполковник Сокира, начальник складів зброї Західнього фронту той полк озброїв. Залеґалізувати ж його перед російською військовою владою допоміг командувач Київської військової округи генерал Ходоровський, за що пізніше був усунений зі свого посту тою ж російською владою.

Так відроджувалося Українське Військо, якого не було від 1775 року — зруйнування Запорізької Січі.

РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ

Сидять зліва: п. З. Сірий, о. М. Борисенко, парох Української Православної Церкви, посадник міста Байон, Ф.Ґ. Фідзпатрик, о. С. Терещук, парох Української Католицької Церкви і п. М. Солонинка. Стоять зліва: п. М. Волощин, п. Л. Федак, п. М. Білик, п. М. Сірий і п. М. Голубець.

БАЙОН, Н. Дж.

Українська Громада урочисто відзначила 49-ті роковини Незалежности Української Держави.

22-го січня о 5-ій годині парохіяни, разом з своїми парохами обох віровизнань, Католицької і Православної Церков, зійшлися до Українського Народного Дому, щоб спільно відсвяткувати великий день 22-го січня, 1918 р.

Свято розпочалось виконанням на фортепіяні американського гимну. Грала пані Л. Вінтонів. о. М. Борисенко, парох Української Православної Церкви, відкрив Свято молитвою, прохаючи Всевишнього про кращу долю поневоленому українському народові.

Святкову доповідь виголосив п. М. Романчук. о. Протодиякон П. Пушкаренко виконав три соля: „І я живу і надімною", „Для всіх ти мертва і смішна" і „Дніпре, мій Дніпре". Пролог до „Мойсея" і вправи виконали дівчата Ю-СУМА під проводом п-ні М. Сірої. Дві пісні: „На чужині загибаю" і „Сміло вперед друзі" виконала панна М. Фесьо. Пісню „Чом, чом" виконали найменші діти Ю-СУМА під проводом панни Фесьо. Усі точки програми були вміло виконані.

Свято закрив молитвою о. В. Терещук, парох Української Католицької церкви, прохаючи Преч. Діву Марію про кращу долю для нашого знедоленого українського народу.

Присутні відспівали український національний гимн і „Не пора, не пора".

Керівником програми був Зиновій Б. Сірий.

М. Р.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

(ііл) Місцева Українська Громада відзначила Роковини 22-го Січня святочною імпрезою, що її влаштував місцевий Відділ УККА 29-го Січня в заповненій публікою залі Українського Народного Дому.

Свято відкрила голова пані Лучковська, привітавши присутніх та відчитавши точки програми, почім Лідія Корнієнко гарно віддеклямувала вірш „Рідний край".

Добре опрацьовану доповідь виголосив д-р Тарас Антонович з Клівленду, який говорив про Січневі Акти як найважніші, нерозривно зв'язані зі собою державнотворчі наріжні камені в новітній історії України, що зобов'язують кожну українську людину та українську визвольну політику в світі. Промова мала багато зворушливих моментів у кінцевій частині, в якій бесідник говорив про три українські покоління в діяспорі, що св'яткують св'ято 22-го Січня. Запит звернений до батьків і до дідів, чи і як сповнили вони свій священний обов'язок супроти Великого Січня у вихованні дітей і внуків — стряс напевно сумлінням неодного з приявних. Промова була ддобре виголошена та зробила велике враження на публіку, яка нагородила промовця рясними оплесками.

Соліст баритон д-р Володимир Бонар з Клівленду добре віспівав при фортепіяновому акомпаніяменті проф. Юрія Яремкевича три пісні українських композиторів, за що вдячна публіка щиро його оплескувала. Задовільно відіграв кілька українських народних та стрілецьких пісень на фортепіяні Ігор Зубаль, почім слідувала інсценізаційна картина п. н. „Радісна хвилина", вміло виконана членами місцевого Осередку СУМА.

Співом українського національного гимну закінчено цю вдалу імпрезу.

Ще про Листопадову Академію у Філядельфії

В дописі д-ра М. Рибака про „Листопадову Академію" в Філядельфії в „Свободі" з 10-го січня 1967 р., закралася маленька помилка, яку прошу спростувати.

Говорячи про рецитацію, що її виконали учні школи українознавства в Філядельфії, сказано, що маленька дівчинка, що звернула на себе загальну увагу, називалася Ірка Дмитренко. Д-ра М. Рибака хтось мильно поінформував. Це була Наталка Ковалишин, незвичайно обдарована дитина. Вона скінчила 6 років і є вже в третій клясі. Просимо спростувати тому, щоб помилкова інформація не вплинула некорисно на дальший розвиток цієї дитини.

Солодимир Мацьків

З НАШИХ БУДНІВ

НА ТРЕТІЙ СТОРІНЦІ

Дуже глибока проблема, відвічне, можна б сказати, питання життя і смерти, було недавно заторкнене в гостинному домі моїх добрих сусідів і земляків з Бібрецького повіту, панства Татухів. Розмову на таку тему почав, звичайно, пан Татух, простудіювавши перед тим третю сторінку нашого найстаршого щоденника.

— Слухай сюди, синашу, —сказав, ізнявши з носа окуляри, — як будеш колись в Джерзі Ситі, у „Свободі", і говоритимеш з панами-редакторами, передай їм від мене пораду чи просьбу, щоб вони не друкували на тій самій сторінці оголошень про балі і забави поруч з посмертними оголошеннями... Тобто, щоб не мішали танцюристів з небіжчиками.

— А що тебе се обходить? — перебила чоловіка пані Татушиха. — Хіба ти боїшся, щоб тобі адреси не переплуталися?.. Щоб, замість до погребника, не заблукав на вечерниці „Червоної Калини" до готелю Гільтона?

— Тут справа не в адресах, — промовив із повагою в голосі пан Татух, — а в тому, щоб був порядок. Танцюристи, дебютантки повинні мати свій департамент, а небіжчики свій. Коли хтось, скажемо, носить тяжку жалобу в серці чи збирається на якусь панахиду, його це мусить дразнити, що коло клепсидри в чорних рямцях стоїть написано великими літерами, де оркестра „Амор" буде грати, а пан Раковський співати.

— Велл, — зідхнула пані Татушиха, — з тими танцями й жалобою є точно так, як співав колись, на нашому парафіяльному пікніку, пан Няко Гірняк: „Ви, старі, йдіть до Яреми, молоді танцюйте!" Що кому призначено і на зорях написано. А хто вміє читати писане й друковане та має четверо очей, як ти, непричком, той цілком певно знайде в газеті той департамент, до котрого він належить . . .

В цьому місці я забрав слово і звернув увагу дорогих земляків на те, що в газеті оголошуються не самі лише балі й похорони, але й підприємства культурного характеру. Оце, кажу, для прикладу, в суботу 4-го лютого відбудеться в Ню Йорку, в „нашому" гайскулі при Евню „Б", давновичікуваний культурною громадою Метрополії Літературно-Мистецький Ярмарок, з небувалою програмою! Крім дитячого струнного ансамблю проф. Володимира Цісика та інших визначних музик, співаків, артистів, танцюристів і гумористів у програмі візьмуть теж участь заграничні гості, як жіночий квартет „Верховина" під керівництвом п-ні Оленки Глібович з Торонта, і, до пари їм, чоловічий квартет ревелерсів „Каравана" з Ірвінґтону. Як слушно запримітив наш достойний голова ЛМКлюбу, Борис Павлович Ржепецький: „Такого Ярмарку ще досі не бувало!"

Ікер

Вашинґтон, Д. К.

„МИ — МОЛОДІ КРУТЯНИ"

Підд цим наголовком відбулася академія Крут 29-го січня у Вашинґтоні. Свято заініційоване Товариством Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ) та переведено в життя спільним зусиллям Пласту, Рідної Школи при Юб'єднанні та Української Католицької Школи при церкві Святої Родини.

Програму започаткував Балтіморськкий хор відділу ООЧСУ пі батутою проф. М. Кормелюка. Реферат „Думки про Крути" відчитала Дарія Гуляк - Кульчицька, голова ТУСМ-у у Вашингтоні. Опісля, вперше, виконано літературно - музичну п'єсу „Ми молоді Крутянці" Юрія Кульчицького. Головні ролі відограли Любомир Кормелюк та Юрій Ілінський. В оригінальнім тексті використано теж поезії Івана Франка „Москва", виголошену Іриною Максим'юк, Олекси Стефанович „Крути" еклямувала Марта Кічеровська та Алли Косовської „Крутанцям" виголосив Роман Кормелюк. Програму закінчено гимном „Не пора".

Студентам та молоді Вашингтону належиться признання за їхні труди та працю. Молодь, споминаючи молодих Крутянців, доказала нам, старшим громадянам Вашингтону, що вона, хоч віддалена від Рідної Землі, не забула про студентів, котрі викарбували свою любов до України на камені вічности.

Прихід з імпрези призначено на Український Католицький Університет в Римі.

Н. Н.

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА в ДІТРОЙТІ

3 грудня 1966 р. заходом Учительської Громади відбувся вечір, присвячений пам'яті Василя Стефаника, Вечір влаштовано для вчителів і запрошених гостей. Приявних було 50 осіб.

Доповідь про творчість Василя Стефаника виголосив проф. Іван Боднарук. Пані Рома Дигдало зі зрозумінням і відчуттям відчитала „Дорогу" автора, а учні Сищої і Українознавчої шкіл: Оксана Скипакевич, Тарас Лончина, Роман Долинюк і Данило Ткач гарно продеклямували Стефаникове „Моє слово".

В другій частині вечора відбулась товариська гутірка при чаю і солодкім, яка протягнулась довго, бо „тепла" товариська атмосфера полонила всіх приявних.

Ф. Любинецька

ВИСОКОШКІЛЬНІ ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Мюнхен.— На ці курси, що відбудуться в Мюнхені, від 18 липня до 12 серпня, можуть записатись студенти европейських і позаевропейських шкіл, які бажають поглибити знання з українознавства. Крім того, буде прочитаний і другий цикл лекцій — „Ідея особовости й свободи в підсовєтській дійсності та у вільному світі". Крім того, заплянувано для учасників курсів відвідини бібліотек, музеїв тощо у Мюнхені та екскурсії до Парижу, Сарселю, Зальцбурґу і Риму. Оплата за ці Літні Курси становить 30 амер. долярів (100 нім. марок), але може бути і знижка. Зголошення слати на адресу: Ukrainische Freie Universitaet, 8 Muenchen 27, Laplace Strasse 24, West Germany.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка, і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

Список, Ч. 6.

Д. Смерека, Порт Вуе	$10.00	А. Ільків, Торонто	1.30
Г. Перець, Вест Шикаґо	6.00	К. Барагура, Рошелл П.	1.00
Й. Воляк, Трумбул	4.00	Й. Бучак, Ню Йорк	1.00
В. Грицик, Ню Йорк	4.00	М. Ворона, Глендейл	1.00
А. Лесин, Йонкерс	4.00	П. Врублівський, Шикаґо	1.00
М. Макарчук, Кліфтон	4.00	Д-р О. Н. Гірняк, Ню Йорк	1.00
Е. і Л. Храпливі, Ню Йорк	4.00	М. Гіцинський Вашинґтон	1.00
Г. Буяр, Вес Гейвен	3.00	І. Гнатів, Йонкерс	1.00
І. Гупало, Бронкс	3.00	М. Голінко, Трентон	1.00
Г. Зарицький Плейнвю	3.00	Н. Голуб, Клівленд	1.00
В. Кардащук, Шикаґо	3.00	Й. Гордейчук, Елмайра	1.00
К. Кізюк, Честер	3.00	Р. Геник-Березовський, Торонто	1.00
М. Колодій, Рочестер	3.00	І. Демків, Лонґ Айленд С.	1.00
О. Коцюба, Сейнт Ліо	3.00	С. Дулька, Дітройт	1.00
О. Б. Мацкевич, Бронкс	3.00	Р. Іванило, Ірвінґтон	1.00
А. Микитин, Ню Йорк	3.00	М. Іваницький, Акрон	1.00
М. Павлюк, Ню Йорк	3.00	М. Ілемський, Лендінґ	1.00
В. Панчак, Джерзі Ситі	3.00	Здоров, Філядельфія	1.00
В. Протасик, Монтреал	3.00	Ф. Калуш, Філядельфія	1.00
В. Святенко, Юніон Ситі	3.00	А. Корчак, Саутґейт	1.00
П. Сокіл, Купертіно	3.00	В. Левицький, Фенікс	1.00
М. Стак, Сейнт Клер	3.00	В. Левицький, Нюарк	1.00
М. Ступка, Бронкс	3.00	о. Р. Лободич, Філяд.	1.00
Д-р М. Терлецький Нюарк	3.00	М. Микитишин, Пачокве	1.00
Т. Проць, Бруклин	3.00	Г. Мисишин, Спрінґфілд	1.00
М. Жеребецький, Саскатун	2.70	О. М. Мицишин, Елмайра Гайтс	1.00
Т. Чикало, Арвіда	2.50	Ф. Медик, Гавторн	1.00
Р. Білинський, Ню Йорк	2.00	Л. Намака, Гадлей	1.00
Д. Бобеляк, Нюарк	2.00	С. Нечипорук, Чіктоваґа	1.00
І. Борковський, Торонто	2.00	М. Пасічний, Монтреал	1.00
С. Булак, Торонто	2.00	М. Пилипчак, Джерзі С.	1.00
В. Сваніллл, Нескветонінґ	2.00	Г. Салюк, Джерзі Ситі	1.00
С. Гасяк, Ст. Джозеф	2.00	Г. Самиленко, Монт Клер	1.00
І. Гринишин, Лонґ Айл. С.	2.00	М. Сарахман, Енсіно	1.00
С. Грицишин, Картерет	2.00	В. Сидор, Ню Йорк	1.00
Б. Козак, Гартфорд	2.00	П. Серба, Вілмінґтон	1.00
Г. Левко Варрен	2.00	І. Сквіртнянський, Вудгейвен	1.00
Д. Мачалаґа, Парма	2.00	В. Сохоцький, Рочестер	1.00
К. Мигаль, Бейсайд	2.00	М. Стадник, Іст Шикаґо	1.00
І. Микитинський, Торонто	2.00	М. Троян, Вотертавн	1.00
Я. Нестерук, Гартфорд	2.00	С. Турчин, Шікаґо	1.00
М. Осадчук, Боффало	2.00	І. Ходоровський, Вунсакет	1.00
Ю. Паш, Ню Йорк	2.00	С. Хомяк, Дітройт	1.00
В. Пеленський, Парсіпани	2.00	Б. Федик, Роселл	1.00
З. Полоз, Ошава	2.00	І. Фіґура, Брус	1.00
Т. Семаковський Ґрес Вел.	2.00	М. Фірман, Блекстови	1.00
М. Стецура, Джерзі Ситі	2.00	Р. Флюнт, Філядельфія	1.00
Ф. Стубан, Сеймур	2.00	Є. Явтушенко, Гартфорд	1.00
Я. Флюнт, Вінніпеґ	2.00		
Д-р І.Чорнейко, Дандес	2.00		
С. Щеснюк, Ню Йорк	2.00		
А. Яворський, Бруклин	2.00		

Клівленд, Огайо

50-ДОЛЯРОВИЙ БЕНКЕТ В КОРИСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

7-го травня 1967 р. в Клівленді в приміщенні готелю Голлендер відбудеться $50 Бенкет в честь Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого, дохід з якого призначений на розбудову Українського Католицького Університету в Римі.

Громадянський Комітет, що займається підготовкою Бенкету, докладає всіх зусиль, щоб акція пройшла з повним успіхом. Видано окрему відозву до українського громаддянства Клівленду й околиць із закликом до численної участі. Для вигоди громаддянства відкрито окремі банкові конта в Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" (оба Відділи), Кредитовій Кооперативі „Основа", в „Парма Сейвінґ" (три відділи) — куди можна спрямовувати вплати за вступ на Бенкет, як також пожертви на Український Католицький Університет. Усталено слідуючу висоту вступу на Бенкет: І. чоловік і дружина (дві особи) 50 дол., самітні 50 дол., емерити, студенти, діти по 10 дол. від особи. Зголошення на Бенкет приймається до 20-го квітня включно.

На заклик, вислані до громадянства до дня 20-го січня вплинуло 22 зголошення участи в бенкеті (44 особи).

Крім того, досі 13 громадян зложило пожертви на Український Католицький Університет в Римі на загальну суму 222 дол.

Комітет звертається з закликом до українського громадянства Клівленду й околиць не відкладати зголошення на Бенкет до останньої хвилини і тим причинитися до справнішого переведення цілої акції.

Дальші інформації та програма Бенкету будуть проголошені своєчасно в українській пресі.

Д-р Я. Крив'як
прес. реф.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

З великим сумом повідомляю, що на Україні на 78-му році життя відійшла у Вічність Дорога МАМА

МАРІЯ ФЕДОРІВНА КОВАЛЕНКО

з дому ЛЕВИЦЬКА

Отців Сопастирів прошу про святі Молитви за Небіжку.

Зажурені:

Прот. В. КОВАЛЕНКО — син з дружиною ВІРОЮ, та тещою МИРОСЛАВОЮ з ДАШИНИЧІВ-КУЛЬЧИЦЬКИХ МОРОЗОВОЮ

З глибоким смутком повідомляємо Українське Громадянство та всіх Членів Пластової Станиці в Ню Йорку, що після тяжкої недуги дня 30-го січня 1967 р. на 12-му році юного життя відійшов у Вічність наш Друг

бл. п. ЮРІЙ ВОЛОДАР КОРОЛЬ

член 9-го Куреня УПЮ ім. Святослава Завойовника в Ню Йорку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

СТАНИЧНА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в Ню Йорку

Під час поминків по бл. п. ВАСИЛЕВІ СМЕТАНЮКОВІ з Джерзі Ситі, Н. Дж. на заклик п. Г. Бури, присутні зложили 44.00 доляри на Український Католицький Університет у Римі. Збірку перевела п. Г. Гаврилюк.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В АВСТРАЛІЇ

За час від 14 липня 1966 р. до 5 січня 1967 р. до „Альбому Україніки" прийшло 73 вирізки з австралійських газет, які мають відношення до Україніки. Як видно, ми вже непогано спопуляризували ім'я України в цій шостій частині світу, де ще 20 років тому ім'я України майже не було відоме, як ім'я окремого краю з окремою українською нацією. В цьому огляді Україніки я згадую важливіше.

Сіднейський „Файненсісль Рев'ю" з 2 серпня 1966 р. подав знимку з текстом під нею: „Найпотужніший у світі радіо - телескоп — як він закінчиться, то зможе викривати космічні сиґнали на віддалі 10 мільйонів світляних років — будується в Харкові, область України. Він був запроєктований Українською Академією Наук.

Сучасна війна у В'єтнамі з комуністами відбилась і в Україніці в Австралії. У зв'язку з небажанням греків і італійців ставати до загального набору до війська на війну в В'єтнамі розгорілася широка пресова дискусія в австралійській пресі. Становище українців до цієї справи подав публічно в канберському „Таймсі" з 11 серпня 1966 .р голова Української Громади Канберри Я. М. Малецький: „Ми беремо на себе таку саму відповідальність, яку накладає уряд на кожного австралійця. Тут є тепер наш край й оце загальна постава українців. Ми будемо добровільно воювати за Австралію".

В „Данденонґ Джорнел" законтуалізувалась справа дозволу на будову Укр. Н. Дому в Нобель Парку. Справу поновлення дозволу на будову заплутав тепер міський спрінґвайльський радний Вілсон, зорганізувавши протест шістьох австралійців, що живуть найближче до площі Українського Народного Дому, проти будови там Українського Народного Дому. В зв'язку з тим уже два рази появлялися прихильні нам репортажі в згаданій газеті. А в числі з 29 листопада 1966 р. короткий репортаж під заголовком: „Будова Українського Народного Дому під сумнівом". Справа дозволу на будову його перейшла до Стейтового Міністерства в Мельбурні. І там має бути остаточно вирішена 14 лютого 1967 р.

Скрізь в австралійських газетах відзначується репортажами й знимками посвячення українських церков. У цьому періоді огляду Україніки СУОА є багато згадок у пресі і світлин про посвячення церков Єп. Ів. Прашком і відвідини ним українських католицьких парафій та про посвячення української православної церкви в Ессендоні Архиєп. Сильвестром. Про українське традиційне вінчання в українській православній церкві в Влектавні, НПВ, інженера Юрія Денисенка з панною Олійник подали газети з 3 жовтня 1966 р. світлини зі шлюбу в трьох стейтових столицях Австралії.

В „Таймсі", Канберра, з 16. 9. 1966 р. надруковано кореспонденцію пресової агенції ААА-Ройтер, надану з „Києва (Україна)" п. з. „Хоч комуністи запанували, але леґенда продовжується". (У кореспонденції мова про стародавні пам'ятки України й деякі епізоди з її княжої і пізнішої історії".)

В джілонґському „Аддвертайзері" з 19 листопада 1966 р. надруковано добру інформаційну статтю Джона Вейра п. з. „Іван Франко, Зоря України". Стаття починається так: „Між письменниками, які глибоко впливали на душі сучасників і помагали прокладати шлях до величезних перемін, що почалися на початку 20-го століття, був український поет, письменник і науковець Іван Франко".

Поїздки нашого маестра Василя Авраменка по українських осередках в Австралії для навчання українських народних танків відзначаються австралійськими газетами поміщуванням його знимок і згадок про його працю. До „Альбому" я одержав п'ять газетних вирізків. В одному з них колюмніст А. Томас з Перту пише так в „Вест Австралієн" з 5 січня 1967 р.: „То не буде досить сказати, що Василь Авраменко є надзвичайна людина. Ліпше сказати, що він є надзвичайно молодою людиною в 72-му році життя".

На закінчення цього огляду треба згадати, що в мельбурнському „Геральді" з 12 грудня 1966 р. і в канберському „Таймсі" та в брізбанському „Телеґрафі" з 14 груня 1966 р. відзначено світлинами віртуозного моменту з українського народного танцю з згадками під ними про поворот до Австралії зі світового турне наших славних танцюристів Миколи й Олекси Кумпанів та Василя Коваленка.

Ст. Радіон
керівник преси й інформації
СУОА